

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj 09 0 K 035184 19 Kž
Sarajevo, 19.12.2019. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Dragana Čorlije kao predsjednika vijeća, Emira Neradina i Jasmine Begić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Živane Roić kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv osumnjičenih A. B. i E. H., zbog krivičnog djela Razbojništvo iz člana 289. stav 2. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 31. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama branitelja osumnjičenih A. B. i E. H., izjavljenim protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 035184 19 Kv 2 od 04.12.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19.12.2019. godine, donio je sljedeće:

RJEŠENJE

Žalbe branitelja osumnjičenih A. B. i E. H., izjavljene protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 035184 19 Kv 2 od 04.12.2019. godine, odbijaju se kao neosnovane.

OBRAZLOŽENJE

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 035184 19 Kv 2 od 04.12.2019. godine prema osumnjičenim A. B. i E. H., protiv kojih se vodi istraga zbog krivičnog djela Razbojništvo iz člana 289. stav 2. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 31. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), produžen je pritvor za 2 (dva) mjeseca tako da po tom rješenju pritvor može trajati do 04.02.2020. godine ili do druge odluke suda. Pritvor je prema osumnjičenom A. B. produžen iz razloga propisanih u članu 146. stav 1. tačke a) i c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), a prema osumnjičenom E. H. iz razloga propisanih u članu 146. stav 1. tačke b) i c) ZKP FBiH.

Protiv navedenog rješenja žalbe su blagovremeno izjavili branitelj osumnjičenog A. B. - advokat O. M. iz S. i branitelj osumnjičenog E. H. – advokat Z. I. iz Sarajeva.

Branitelj osumnjičenog A. B. u žalbi ne navodi žalbene osnove, ali iz sadržaja iste proizilazi da je podnesena zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, uz prijedlog da ovaj sud žalbu uvaži, preinači pobijano rješenje na način da odbije prijedlog za produženje pritvora i osumnjičenog A. B. pusti da se brani sa slobode, ili da pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Branitelj osumnjičenog E. H. je žalbu izjavio zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijano rješenje preinači na način da se

osumnjičenom ukine pritvor i isti pusti na slobodu, ili da se uvažavanjem žalbe pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Ovaj sud je ispitao pobijano rješenje u granicama žalbenih navoda branitelja osumnjičenih i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. u vezi sa članom 338. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Oba branitelja u svojim žalbama osporavaju pobijano rješenje zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka vezano za dopuštenje prvostepenog suda kantonalnoj tužiteljici iz Sarajeva (kantonalna tužiteljica) da dopuni prijedlog za produženje pritvora. S tim u vezi branitelj osumnjičenog A. B. u svojoj žalbi navodi da prijedlog tužiteljstva za produženje mjere pritvora po kojem je prvostepeni sud postupao nije bio sastavljen u skladu sa zakonom jer nije sadržavao obrazloženje postojanja posebnih pritvorskih razloga, nego samo obrazloženje postojanja osnovane sumnje da su osumnjičeni učinili krivično djelo koje im se stavlja na teret, pa je na ročištu za izjašnjenje povodom navedenog prijedloga, nakon što su na ovaj nedostatak ukazali branitelji osumnjičenih, prvostepeni sud prihvatio tvrdnju kantonalne tužiteljice da je u pitanju omaška prilikom izrade prijedloga i odobrio njen zahtjev da dopuni prijedlog za produženje pritvora, što branitelj smatra nezakonitim i direktnim kršenjem ne samo odredaba ZKP FBiH, tj. člana 145. stav 3., nego i Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP). I branitelj osumnjičenog E. H. u žalbi navodi isti prigovor kojeg dodatno obrazlaženavodima da je prijedlog za produženje pritvora strogo formalan akt kojeg je tužiteljstvo dužno u skladu sa odredbom člana 145. stav 3. ZKP FBiH podnijeti najkasnije pet dana prije isteka pritvora, što predstavlja rok koji služi odbrani da se pripremi i na ročištu izjasni o istom. U vezi s tim ističe da je u konkretnom slučaju kantonalna tužiteljica tek nakon što su branitelji ukazali na nedostatak tražila odobrenje da dopuni svoj prijedlog, da je pismeni prijedlog dopunjen navodima iz prijedloga za određivanje pritvora, te da odbrana nije imala vremena da se pripremi za izjašnjenje jer je dopunjeni prijedlog dostavljen na ročištu, na koji način je počinjena bitna povreda odredba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi sa članom 15. stav 1. ZKP FBiH. Pored toga, branitelj osumnjičenog E. H. smatra da je opisanim postupanjem, tj. prihvatanjem dopunjenog prijedloga prvostepeni sud izašao iz okvira inicijalnog prijedloga za produženje pritvora od 02.12.2019. godine, usljed čega je počinio i bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi sa članom 145. stav 3. ZKP FBiH, te u krajnjem i bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH.

Navedeni žalbeni prigovori nisu osnovani.

Iz predmetnog spisa proizilazi da je prethodnim rješenjem od 10.11.2019. godine osumnjičenima A. B. i E. H. određen pritvor koji je po tom rješenju mogao trajati do 08.12.2019. godine, da je kantonalna tužiteljica, poštujući rok iz člana 145. stav 3. ZKP FBiH, podnijela prijedlog za produženje pritvora osumnjičenima dana 02.12.2019. godine, a da je prvostepeni sud dana 04.12.2019. godine održao ročište za izjašnjenje o tom prijedlogu, na kojem je, nakon izjašnjenja branitelja osumnjičenih koji su ukazali na nedostatak obrazloženja u odnosu na postojanje posebnih pritvorskih razloga, kantonalna tužiteljica izjavila da je u prijedlogu za produženje pritvora od 02.12.2019. godine greškom izostavljen taj dio obrazloženja. Prvostepeni sud je zatim odobrio kantonalnoj tužiteljici da u pauzi dostavi dopunjen prijedlog, što je ona i učinila, nakon čega je nastavljeno ročište za izjašnjenje, na kojem su se oba branitelja osumnjičenih suštinski izjasnila o dopunjenom prijedlogu, pri čemu nisu tražili dodatno vrijeme za pripremu, niti tvrdili da nisu u mogućnosti da se izjasne o dopunjenom prijedlogu. Čak šta više, razlozi koje su branitelji iznijeli na

ročištu za izjašnjenje o prijedlogu za produženje pritvora se suštinski ponavljaju i u njihovim žalbama koje su izjavljene na rješenje o produženju pritvora. Iz navedenog slijedi da, suprotno žalbenim navodima, usljed opisanog postupanja prvostepenog suda odbrane osumnjičenih nisu u konkretnom slučaju bile uskraćene za mogućnost izjašnjenja o dopunjenom prijedlogu za produženje pritvora, niti za vrijeme neophodno za pripremu radi izjašnjenja o dopunjenom prijedlogu. Pri tome ovaj sud ukazuje da rok od pet dana za podnošenje obrazloženog prijedloga za produženje pritvora iz člana 145. stav 3. ZKP FBiH, jeste instruktivni rok za čije nepoštivanje ZKP FBiH ne veže procesne posljedice (vidjeti stav iz rješenja ovog suda broj: 070-0-Kt-09-000164 od 10.04.2009. godine, objavljeno u Biltenu sudske prakse Vrhovnog suda broj 1-2, januar-decembar 2009. godine), pa nepoštivanje ovog roka u konkretnom slučaju, uvažavajući i prethodno pomenute okolnosti, nema za posledicu bitne povrede odredba krivičnog postupka na kojese žalbama ukazali branitelji osumnjičenih A. B. i E. H..Nadalje, dozvola kantonalnoj tužiteljici da dopuni svoj prijedlog nije dovela do različitog tretmana stranaka i branitelja u smislu odredbe člana 15. stav 1. ZKP FBiH, jer je nakon dostavljanja dopunjenog prijedloga braniteljima osigurano potrebno vrijeme za pripremu radi izjašnjenja o takvom prijedlogu, dok okolnost da je obrazloženje posebnih pritvorskih razloga u dopunjenom prijedlogu identično onom iz prijedloga za određivanje pritvora, ne može uticati na donošenje drugačije odluke u ovom predmetu, obzirom da je prvostepeni sud bio obavezan postupiti i po takvom prijedlogu. Imajući u vidu navedeno, ovaj sud je žalbene prigovore kojima su branitelji osumnjičenih ukazivali na postojanje bitnih povreda odredaba krivičnog postupka u vezi sa kršenjem prethodno pomenutih odredbi ZKP FBiH, ocijenio neosnovanim. Žalbeni navod branitelja osumnjičenog A. B. da je prvostepeni sud pri tome prekršio i odredbe EKLJP, ne precizirajući pri tome koje konkretne odredbe EKLJP su prekršene, ovaj sud je ocijenio paušalnim i kao takvog ga nije mogao ispitati.

Branitelj osumnjičenog E. H. je u svojoj žalbi osporio kako postojanje osnovane sumnje da je njegov branjenik učinio predmetno krivičnog djelo, tako i postojanje posebnih pritvorskih razloga zbog kojih mu je produžen pritvor, dok je branitelj osumnjičenog A. B. osporio samo postojanje posebnih pritvorskih razloga temeljem kojih je njegovom branjeniku produžen pritvor.

Osporavajući postojanje osnovane sumnje da je njegov branjenik učinio predmetno krivično djelo, branitelj osumnjičenog E. H. u žalbi navodi da je pobijano rješenje zahvaćeno bitnom povredom odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH jer ne sadrži jasne i konkretne razloge za utvrđivanje odlučnih činjenica u pogledu postojanja osnovane sumnje da je njegov branjenik učinio krivično djelo za koje se sumnjači.

Navedeni žalbeni prigovor nije osnovan.

Suprotno žalbenim navodima branitelja osumnjičenog E. H., iz obrazloženja pobijanog rješenja proizilazi da je prvostepeni sud naveo jasne i određene razloge za svoj zaključak da je ovaj osumnjičeni počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret. Tako na str. rednog broja 4-8. obrazloženja (stranice nisu numerisane) prvostepeni sud nabrāja priložene dokaze iz kojih proizilazi postojanje osnovane sumnje, zatim na str. rednog broja 9-15. izlaže njihovu sadržinu i cijeni ih, navodeći konkretne i određene razloge (str.rednog broja 15.)na temelju kojih izvodi zaključak o postojanju osnovane sumnje da je osumnjičeni E. H. učestvovao u izvršenju krivičnog djela koje mu se stavlja na teret, zbog čega je neosnovan žalbeni prigovor kojim je branitelj osumnjičenog E. H. tvrdio da pobijano rješenje nema razloga o postojanju osnovane sumnje da je njegov branjenik učinio predmetno krivično djelo.

Osporavajući postojanje posebnih pritvorskih razloga iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH, branitelj osumnjičenog A. B. u žalbi navodi da prvostepeni sud u pobijanom rješenju samo taksativno nabroja ranije osude njegovog branjenika, ne obrazlažući povezanost tih ranijih osuda sa krivičnim djelom koje mu se stavlja na teret u ovom postupku. Branitelj smatra da se zaključak o postojanju opasnosti od ponavljanja krivičnih djela, kao i da je osumnjičeni sklon vršenju istih, ne može izvesti samo na osnovu ranije osuđivanosti osumnjičenog, bez dovođenja u vezu tih osuda sa krivičnim djelom za koje se sumnjiči u ovom predmetu, zbog čega je mišljenja da su u pobijanom rješenju izostali razlozi u pogledu zaključka prvostepenog suda o postojanju naročitih okolnosti koje opravdavaju bojazan da će osumnjičeni ponoviti krivično djelo.

Ni ovaj žalbeni prigovor nije osnovan.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizilazi da je prvostepeni sud ne samo nabrojao ranije osude osumnjičenog A. B. koje proizlaze iz izvoda iz kaznene evidencije (str. rednog broja 16-17. obrazloženja), nego je cijenio i brojnost ranijih osuda, vremenski period na koji se odnose i kontinuitet u činjenju krivičnih djela koji iz toga proizilazi, kao i vrstu krivičnih djela za koja je ranije osuđivan, što je sve doveo u vezu sa prirodom i vrstom krivičnog djela koje se osumnjičenom stavlja na teret u ovom predmetu, njegovim imovnim stanjem, pa je tek na temelju takve ocjene izveo zaključak o sklonosti osumnjičenog ka vršenju krivičnih djela protiv imovine i postojanju naročitih okolnosti koje opravdavaju bojazan da će ponoviti krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od tri godine ili teža kazna, kao zakonskog razloga za produženje pritvora po osnovu predviđenom u članu 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH. Dakle, ne nije tačna žalbena tvrdnja da je prvostepeni sud samo nabrojao ranije osude ovog osumnjičenog, ne obrazlažući pri tome postojanje veze između ranijih osuda sa krivičnim djelom koje mu se u ovom predmetu stavlja na teret. Naprotiv, prvostepeni sud upravo suprotno takvim žalbenim navodima u obrazloženju pobijane odluke iznosi ne samo razloge koji se tiču povezanosti ranijih osuda sa predmetnim krivičnim djelom, nego cijeneći sve prethodno pomenute okolnosti navodi jasne i određene razloge na kojima temelji svoj zaključak o postojanju naročitih okolnosti koje opravdavaju bojazan da će ovaj osumnjičeni ponoviti krivično djelo, a za to krivično djelo se može izreći kazna zatvora u trajanju od tri godine ili teža kazna. Iz tih razloga su neosnovanim ocijenjeni žalbeni prigovori branitelja osumnjičenog A. B. izjavljeni u navedenom pravcu.

Postojanje posebnih pritvorskih razloga iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH u odnosu na njegovog branjenika osporava i branitelj osumnjičenog E. H.. Obrazlažući takav prigovor, branitelj navodi da se u pobijanom rješenju na paušalnim navodima i proizvoljnim zaključcima zasniva zaključak prvostepenog suda o postojanju naročitih okolnosti koje opravdavaju bojazan da će osumnjičeni ponoviti krivično djelo. Pri tome, branitelj ukazuje da činjenica ranije osuđivanosti osumnjičenog, sama po sebi i bez dovođenja u vezu sa ostalim okolnostima, ne može biti prevalirajući argument za produženje pritvora po ovom pritvorskom osnovu.

Ovaj žalbeni prigovor nije osnovan.

Razlozi koje prvostepeni sud navodi u pobijanom rješenju kao obrazloženje postojanja *iteracijske* opasnosti u odnosu na osumnjičenog E. H., nisu, po ocjeni ovog suda, niti paušalni, niti predstavljaju proizvoljne zaključke. Naime, iz pobijanog rješenja je vidljivo da je prvostepeni sud u odnosu na ovog osumnjičenog, kada je u pitanju postojanje posebnog

pritvorskog razloga iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH, cijenio njegovu ličnost i vrstu krivičnog djela za koje se osnovano sumnjiči u ovom predmetu. U okviru ocjene ličnosti osumnjičenog prvostepeni sud je cijenio i njegovu raniju osuđivanost koja proizilazi iz izvoda iz kaznene evidencije (osuđivan u 10 navrata od čega 6 puta za krivična djela protiv imovine), zatim duži vremenski period u kojem je činio navedena krivična djela u kontinuitetu, iz čega izvodi zaključak o upornosti u vršenju krivičnih djela. Pomenute okolnosti je prvostepeni sud doveo u vezu sa predmetnim krivičnim djelom za koje se osumnjičeni tereti u ovom postupku, pa na temelju ocjene svih prethodno pomenutih okolnosti izveo zaključak o postojanju naročitih okolnosti koje opravdavaju bojazan da će ponoviti krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od tri godine ili teža kazna, što predstavlja zakonski osnov za produženje pritvora u smislu odredbe člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH. Pri tome se prvostepeni sud ne oslanja isključivo na raniju osuđivanost osumnjičenog, nego isturazmatra u okviru ocjene ličnosti osumnjičenog i dovodi je u vezu sa predmetnim krivičnim djelom za koje postoji osnovana sumnja da ga osumnjičeni učinio, pa na temelju takve ocjene izvodi zaključak o postojanju razloga da se osumnjičenom pritvor produži po ovom pritvorskom osnovu. S obzirom na navedeno, žalbene prigovore branitelja osumnjičenog izjavljene u navedenom pravcu je ovaj sud ocijenio neosnovanim.

Osporavajući postojanje posebnih pritvorskih razloga iz član 146. stav 1. tačka b) ZKP FBiH, branitelj osumnjičenog E. H. u žalbi navodi da su razlozi koje prvostepeni sud daje u pogledu postojanja ovog pritvorskog osnova paušalni i ničim potkrijepljeni, da isti ne ukazuju da je osumnjičeni E. H. pokušao da ometa krivični postupak, a da to potkrijepljuje i činjenica da se sam osumnjičeni dobrovoljno predao po dobivanju informacije da ga traže pripadnici policije.

Navedeni žalbeni prigovori su bez osnova.

Vezano za ovaj pritvorski osnov, kada je u pitanju osumnjičeni E. H., prvostepeni sud u obrazloženju pobijanog rješenja navodi da je na temelju priloženih dokaza utvrdio da je osumnjičeni već pokušao ometati krivični postupak uništavanjem i sakrivanjem tragovakrivičnog djela. Tako se u obrazloženju navodi da iz iskaza svjedoka H. M. proizilazi da je osumnjičeni vozilo vlasništvo S. G. (za koje je utvrđeno da je korišteno za izvršenje predmetnog krivičnog djela), ostavio kod njega u automehaničarskoj radnji, uz insistiranje da ostane vani na parking, jer mu može zatrebati, a da je H. M. istoga jutra kada je izvršeno predmetno krivično djelo primjetio da je vozilo pomjerano, da bi mu u 9.05 sati došao osumnjičeni, predao ključeve i tražio da odmah počne rastavljati vozilo. Dalje iz njegovog iskaza proizilazi da je ubrzo nakon toga došao A. S. i iz gepeka navedenog vozila izvadio dvije kese koje je odnio, dok iz iskaza svjedoka N. B. proizilazi da ga je osumnjičeni nazvao i rekao mu da ode do automehaničarske radnje u kojoj se nalazilo pomenuto vozilo marke „Seat Altea“, na skrivenom mjestu ispod željeznog bureta pronađe pištolj i negdje ga sakrije, što je ovaj i uradio. Ovaj svjedok dalje navodi da mu je nakon toga supruga od osumnjičenog E. H. rekla da E. traži policija i zatražila od njega da iz objekta UO O. iskopča snimač nadzorne kamere, što je takođe uradio i po dobivenoj uputi predao taj snimač A. S.. Prvostepeni sud je zaključio da je prethodno pomenutim radnjama osumnjičeni na više načinapokušao uništiti i sakriti tragove krivičnog djela i u vezi s tim zaključio da, s obzirom da istraga nije okončana i da još uvijek nisu izuzeti snimci video zapisa sa objekata koji pokrivaju lokalitet na kojem se sporni događaj desio, postoji osnovana bojazan da će ovaj osumnjičeni, u slučaju da se nađe na slobodi uništiti ili sakriti dokaze bitne za ovaj krivični postupak. Navedeni razlozi se, suprotno žalbenim tvrdnjama, ne mogu smatrati paušalnim, niti nepotkrijepljenim, jer se radi o konkretnim saznanjima koja proizilaze neposredno iz

dokaza prikupljenih u dosadašnjem toku istrage, a koji i po ocjeni ovog sud opravdavaju zaključak prvostepenog suda o postojanju osnovane bojazni da će u slučaju da se nađe na slobodi, osumnjičeni E. H. uništiti ili sakriti dokaze, zbog čega mu je neophodno produžiti pritvor i po ovom pritvorskom osnovu. Okolnost da se osumnjičeni sam predao pripadnicima policije, na koju se poziva branitelj osumnjičenog u žalbi, nije od značaja kada je u pitanju ovaj pritvorski osnov u datim okolnostima. Imajući u vidu prethodno navedeno, i ovaj žalbeni prigovor je ocjenjen neosnovanim.

Najzad, neosnovan je i žalbeni prigovor branitelja osumnjičenog A. B. da je prvostepeni sud kod odlučivanja o postojanju pritvorskih razloga iz člana 146. stav 1. tačka a) ZKP FBiH u odnosu na ovog osumnjičenog, zanemario činjenicu da je osumnjičeni A. B. državljanin BiH, da ima prijavljeno prebivalište na poznatoj adresi, da ne posjeduje državljanstvo, niti porodične ili imovinske veze sa bilo kojom drugom državom, zbog čega branitelj smatra da bi se i odgovarajućom mjerom zabrane moglo osigurati njegovo prisustvo tokom vođenja postupka. Ovu mogućnost je prvostepeni sud već razmotrio u pobijanom rješenju, ali je imajući u vidu vrstu i težinu krivičnog djela za koje se ovaj osumnjičeni tereti, kao i razloge zbog kojih mu je produžena mjera pritvora, ocijenio da u konkretnom slučaju ne bi bilo moguće postići istu svrhu (ukloniti opasnost od bjekstva i od ponavljanja krivičnog djela) blažim mjerama. Okolnosti koje u žalbi navodi branitelj osumnjičenog A. B. (državljanstvo BiH, prebivalište u BiH, ne posjeduje dvojno državljanstvo, niti imovinu, kao ni porodične veze u inostranstvu), u konkretnom slučaju ne mogu uticati na donošenje drugačije odluke. Ovo posebno kada se ima u vidu da pomenute okolnosti, iako su i ranije postojale, nisu odvratile osumnjičenog od skrivanja u stanu kod trećeg lica i bježanja od policije koja ga je pronašla dva dana nakon izvršenja krivičnog djela i lišila slobode u zajedničkim prostorijama navedene zgrade, gdje se pokušao sakriti.

Iz navedenih razloga je ovaj sud našao da su neosnovane žalba branitelja osumnjičenih A. B. i E. H., pa je, na osnovu člana 337. stav 3. ZKP FBiH, odlučio kao u izreci ovog rješenja.

Zapisničar
Živana Roić, s.r.

Predsjednik vijeća
Dragan Čorlija, s.r.